

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa K. K.

przeciwko R. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o stwierdzenie nieważności porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę, ustalenie istnienia stosunku pracy, dopuszczenie do pracy albo przywrócenie do pracy, odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Společnych w dniu 7 października 2020 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 6 sierpnia 2018 r., sygn. akt XXI Pa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w W. na rzecz radcy prawnego J. W. kwotę 2025 (dwa tysiące dwadzieścia pięć) zł, powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Powódka wniosła o ustalenie nieważności porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę zawartego między powódką a pozwanym w dniu 27 września 2013 r.; ustalenie istnienia stosunku pracy z pozwanym na podstawie umowy o pracę z dnia 18 maja 2009 r. i dopuszczenie powódki do pracy oraz zasądzenie na jej rzecz kwoty 55.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia

powództwa do dnia zapłaty; względnie o przywrócenie powódki do pracy.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 17 stycznia 2018 r., sygn. akt VIII P (...), oddalił powództwo.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dniem 6 sierpnia 2018 r., sygn. akt XXI Pa (...), oddalił apelację powódki (pkt 1), odstąpił od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej (pkt 2), przyznał pełnomocnik powódki ustanowionej z urzędu koszty zastępstwa procesowego (pkt 3).

Wyrok Sądu Okręgowego powódka, reprezentowana przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu, zaskarżyła w części, to jest w zakresie pkt. 1 (oddalenie apelacji powódki). Zarzucono naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 w związku z art. 391 oraz art. 378 § 1, art. 382 k.p.c., art. 299 k.p.c., 278 § 1 k.p.c., 286 k.p.c., art. 321 k.p.c. w związku z art. 379 pkt 5 k.p.c., 328 § 2 k.p.c. w związku art. 229 i 230 k.p.c. i w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski, polegające na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego w W. bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń Sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne nie zostały rozpoznane.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na jej oczywistą zasadność ze względu na naruszenie przez Sąd drugiej instancji w sposób rażący prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tzn. art. 233 § 1 w związku z art. 391 oraz art. 378 § 1, art. 382 k.p.c., art. 299 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c., 286 k.p.c., art. 321 k.p.c. w związku z art. 379 pkt 5 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. w związku art. 229 i 230 k.p.c. i w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski, polegające na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego w W. bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń Sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane.

Skarżąca wniosła o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów

postępowania, w tym kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Pełnomocnik powódki oświadczył, że koszty te nie zostały pokryte w całości ani w części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, w której oczywista zasadność skargi kasacyjnej miałyby polegać na oczywistym naruszeniu przepisów procesowych, gdyż, stosownie do art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., skargę można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Skarżący więc musi wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), że kształtowały lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96, OSNC

1997 nr 6-7, poz. 82; z dnia 24 października 2006 r., II PK 38/06, LEX nr 950620; z dnia 23 stycznia 2014 r., I PK 208/13, LEX nr 16460590; z dnia 19 maja 2015 r., II PK 273/14, LEX nr 2008656 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971; z dnia 5 grudnia 2007 r., II PK 103/07, LEX nr 863973; z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10, LEX nr 950436; z dnia 9 lipca 2014 r., I PK 316/13, LEX nr 1511811; z dnia 2 lipca 2009 r., I UK 37/09, LEX nr 529678).

W sytuacji, gdy skarga kasacyjna nie zarzuca obrazy jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego stanowiącego podstawę wyrokowania sądu odwoławczego, to w konsekwencji nie jest możliwa ocena, czy naruszenie przepisów prawa procesowego wskazanych przez nią w podstawie kasacyjnej mogło mieć - rzeczywiście - istotny wpływ na wynik sprawy, czego wymaga przepis art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. Nie chodzi przy tym o czysto teoretyczną możliwość takiego wpływu, lecz o wykazanie, że w okolicznościach danej sprawy ten wpływ był (mógł być) realny, a można to stwierdzić dopiero wówczas, gdy w skardze zostanie podniesiony adekwatny w konkretnych okolicznościach faktycznych zarzut obrazy prawa materialnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I PK 208/13, LEX nr 16460590). Zatem, aby uznać, że w rozpoznawanej sprawie rzeczywiście został naruszony wskazany przepis postępowania, skutkujący istotnym wpływem na wynik sprawy, niezbędne jest określenie przepisów prawa materialnego, które stanowiły (lub powinny stanowić) podstawę roszczenia zgłoszonego w odwołaniu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I PK 208/13; LEX nr 16460590; z dnia 19 maja 2015 r., II PK 273/14, LEX nr 2008656 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2014 r., I PK 316/13, LEX nr 1511811). Skarżąca przepisów tych nie wskazała, w związku z czym nie ma podstaw do uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Dodać też trzeba, że jeżeli sąd drugiej instancji w pełni podziela ocenę dowodów, której dokonał sąd pierwszej instancji, to nie ma obowiązku ponownego przytaczania w uzasadnieniu wydanego orzeczenia przyczyn, dla których określonym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. W takim wypadku wystarczy zdecydowane stwierdzenie, że podziela argumentację

zamieszczoną w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji, w którym poszczególne dowody zostały wyczerpująco omówione i traktuje ustalenia pierwszoinstancyjne, jako własne. Nie ma również przeszkód, by sąd drugiej instancji odwołał się także do oceny prawnej sądu pierwszej instancji, jeżeli w pełni ją podziela i uznaje za wyczerpującą (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2012 r., I CSK 72/12, LEX nr 1215604; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2014 r., II PK 284/13, LEX nr 1590288). Sąd Najwyższy uznaje, że z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika oczywiście konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2009 r., I PK 38/09, LEX nr 523541, z dnia 24 marca 2010 r., V CSK 296/09, M. Pr. Bank. 2012, nr 4, s. 19; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III CSK 300/11, OSNC 2012 nr 12, poz. 144; z dnia 4 września 2014 r., II CSK 478/13, LEX nr 1545029; z dnia 4 września 2014 r., II CSK 478/13, LEX nr 1545029).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uwzględniając wniosek pełnomocnika skarżącej o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, o kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej orzeczono na podstawie art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 2115 ze zm.) oraz § 4 ust. 1 -3, § 15 ust. 1 pkt 1 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 oraz § 8 pkt 6 w związku z § 15 ust. 1 pkt 2 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 68) oraz art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

